



## ARVOSTELUT

### Vanhan mestarin väkevä henki

Will Eisner ym.: *The Spirit*  
Suomennos Antti Poussa  
EGMONT

Yksi sarjakuvan suurista klassikoista ei syntynyt tyhjästä. Luodessaan *The Spirit*in 1940 parikymppisellä Will Eisnerillä oli jo luja kokemus sarjakuvista niin taiteelliselta kuin taloudelliselta kannalta. Lapsuus ja nuoruus olivat kuluneet ahkerasti pulp-hahmojen seikkailuja tutkien niin lehdistä kuin valkokankaaltakin. Lukemistot olivat kuitumassa, mutta sarjakuvan puolella kaikkia mahdollisuuksia ei oltu edes kokeiltu.

Eisner, Wallace Wood, Jules Feiffer, Klaus Nordling ja monet muut lähtivät tekemään *The Spirit*istä uudenlaista sankaria, joka oli samalla sekä humoristinen että sanomaltaan yhtä vakava kuin samaan aikaan muilla ilmaisumuodoilla tehdyt jännityskertomukset. Eisnerille sarjakuva oli aivan yhtä uskottava viihteen muoto kuin vaikkapa elokuva, ainakaan ei yhtään huonompi.

Supersankarit olivat kovassa huudossa, mutta niitä Eisner piti koko ikänsä ajan tyhjänpäiväisenä eskapismina, koska sarjakuvalla pystyi parempaan. Silti myös Denny Colt eli *Spirit ON* eräänlainen supersankari, kuolleista noussut teräsnyrkki, joka ei koskaan kannan asetta. Dominonaamiota, käsineitä, kirkkaansinistä pukua ja punaista solmiota kylläkin. Nämä ulkoiset elementit lisättiin myyntiagenttien vaatimuksesta.

Muuten tekijöillä oli hyvin vapaat kädet ja selvästi aivan hillitön määrä lahjakkuutta käytettävissään. Sanomalehtien sarjakuvaliitteisiin tehdyissä seitsemän sivun jaksoissa on kussakin rutkasti toimintaa, mysteerejä ja seikkailua kuten jokainen upeasti taiteillun *Spirit*-logon kansilehti lupaa. Mutta esitystapa tekee sarjasta ainutlaatuisen. Välillä nimisankari jää tarinassa sivuhenkilöksi, joka ei aina edes huomaa taikka ymmärrä miten uskomattomia asioita hänen lähettyvillään tapahtuu. Miksi hyvän perheen tyttö ei kestä kultaisia kahleitaan, Gerhard Shnobblen lentokyky tai avaruusolennot sääpalvelun johdossa. Keskeinen tekijä on myös suurkaupunki Central City sen tarjoamine mahdollisuuksineen ja ansoineen. Sekä ihanat, anatomisesti

haastavasti piirretyt naiset, joista lähes jokaista seuraa vainajavana.

Alkujaan selvästi suuremmissa koossa julkaistujen sarjojen graafinen loisto ei *B5*-koossa pääse täysiin oikeuksiinsa, ja parodisissa noir-puitteissa kun liikutaan, myös kirkassävyyinen väritys on herättänyt närää. *Spirit*in henki on moisia pikuseikkoja mahtavampi. Näin loistavaa ”käyttösarjakuvaa” on mm. Carl Barksin ankkatarinoiden ohella tehty hyvin vähän. Kunnan keräilijä hankkii toki koko *The Spirit* -kirjaston itselleen, mutta tämä valikoimateos on erinomainen johdanto kaikkien kaupunkisankarien isähahmon maailmaan.

Vesa Kataisto



Eisnerin ekspressiivinen esitystapa oli sarjakuvan film noiria.

## Mysterin alta löytyy uusia mysteerejä

Florent Ruppert & Jérôme Mulot  
Uhkapeliä  
HUUDA HUUDA

Uhkapeliä on toinen Florent Ruppertilta ja Jérôme Mulot'ltä suomennettu albumi. Huolella toteutettu julkaisu on juuri, mitä odottaa sopii: yllättävä, röyhkeä ja herkullisen hämmentävä. Ranskalaisten Ruppertin ja Mulot'n sarjakuvissa lukijaa ärsytetään tahallaan absurdilla väkivallalla ja äärimmäisyyksiin vedetyllä machoilulla. Provokaatio onnistuu, sillä kaksikko

jättää harvoin lukijan kylmäksi.

Uhkapeliä-albumi seuraa poliisikuulustelua, jossa yritetään selvittää gallerian taidevarkauteen liittyviä tapahtumia. Äänettömät muistelujaksot ja pelkkää dialogia sisältävät kuulustelut vuorottelevat. Mysteeri aukeaa pikkuhiljaa, joskin juttu saa edetessään jatkuvasti oudompia käänteitä.

Dialogi ja toiminta on erotettu täysin toisistaan. Poliisikuulusteluissa tarinaa viedään eteenpäin tekstin avulla, samalla kun kuva pysyy jähmettyneenä. Muissa kohtauksissa turvaudutaan täysin visuaaliseen kerrontaan, ilman selittävää tekstiä.

Ruppert ja Mulot osaavat tehdä sa-

natonta sarjakuvaa loistavasti. Tarinan äänettömät kohtaukset soljuvat eteenpäin kuin animaatio, ja hahmot saavat lisäsyvyyttä pienistä eleistä ja asennoista. Suuri yksityiskohtien määrä tekee Uhkapelistä albumin, jonka haluaa lukea useamman kerran läpi. Myös dialogi lipuu mukavasti, eikä töksähtele.

Ruppert ja Mulot osaavat todella ottaa kaiken irti sarjakuvakerronnan mahdollisuuksista. Heidän sarjakuviinsa on jotain uutta ja raikasta. Jää nähtäväksi, miten pitkään he pystyvät pitämään sarjakuvansa yllättävinä, vai alkavatko tietyt kaavat toistua jossain vaiheessa.

Mari Ahokoivu

## Nettisarjakuvaa parhaimmillaan

Florent Ruppert ja Jérôme Mulot osavat myös käyttää hienosti hyväkseen nettisarjakuvan mahdollisuuksia. Ranskantaitoisille suosittelen Uhkapeliä-albumin lopussa mainittua pasianssia, jota pääsee pelaamaan tekijöiden kotisivuilla [www.succursale.org](http://www.succursale.org)

Ruppert ja Mulot'n nettisivut ovat muutenkin täynnä loistavia sarjakuvaprojekteja, animaatioita ja lisääntiä painetuille sarjakuville. Niiltä löytyy täydennystä melkein jokaiseen kaksikon albumiin, Apinatarhan animaatiokiekoista Uhkapelin pasianssiin. Tekijät yhdistävät hienosti jopa sarjakuvaa ja animaatiota, missä harva on onnistunut.

Ruppertin ja Mulot'n nettitaiteesta on vaikea sanoa, ovatko ne animaatiota vai sarjakuvaa, vaan ne tasapainottelevat

hienosti kummankin taidelajin välillä. Voi sanoa niinkin, että heidän nettisarjakuvansa ovat todella nettisarjakuvia, eivät vain netissä julkaistuja sarjakuvia. Ne eivät toimisi painetussa muodossa, eikä niitä ole suunniteltu ikinä painettavaksi.

Sivuilta löytyy myös muutama nettisarjakuvaprojekti, joita Ruppert ja Mulot ovat toteuttaneet yhdessä muiden sarjakuvataiteilijoiden kanssa. Kädenväännössä kisaa koko joukko sarjakuvantekijöitä Lewis Trondheimista Olivier Schrauweniin.

Kaikki on tosin ranskaksi, mutta väliin mahtuu myös äänettämiä pätkiä. Ja projektit ovat hauskaa katseltavaa ilman kielitaitoa, koska niissä pääsee ihailemaan yhdellä kertaa monen sarjakuvantekijän kädenjälkeä.

Hyvä esimerkki Ruppertin ja Mulot'n nettikokeiluista on myös Angoulêmen sarjakuvafestivaaleilla 2009 järjestetty näyttely La maison close, sarjakuvantekijöiden kuvitteellinen ilotalo. Festivaalin

päänäyttelyn yhteyteen oli pystytetty yksi pieni huone, joka oli topattu kauttaaltaan punaisella kankaalla. Seinissä oli pieniä tirkistysreikiä, joista pääsi seuraamaan itse näyttelytoimia eli animaatiomaisesti näyttöltä pyörineitä sarjakuvia. Pääpaino näyttelyllä oli netissä, ja sen voi edelleen lukea sivulta [www.bdangouleme.com](http://www.bdangouleme.com)

Harvalla on pokkaa La maison close kaltaisen näyttelyn tekemiseen. Mukana on joukko sarjakuvataiteilijoita, joista naiset esittivät prostituoituja ja miehet asiakkaita. Ruppert ja Mulot hoitivat luonnollisesti itse bordellia ja ohjailivat muita piirtäjiä sivummalta, piikkään ironian saattelemana.

Mari Ahokoivu

*Ruppert ja Mulot* [www.succursale.org](http://www.succursale.org)  
*Pasianssi* [www.succursale.org/galerie](http://www.succursale.org/galerie)  
*Kädenvääntökisa* [www.succursale.org/championnat](http://www.succursale.org/championnat)  
*La maison close* [www.bdangouleme.com](http://www.bdangouleme.com)



©Ruppert & Mulot

Väkivalta on vuorovaikutusta.

## Absinttilusikka sopassa

Yrjänä Salmela - Rami Ojares:  
Absinth – Karma Surfers  
PRESENT DAY FANTASY COMICS

Absinttikakku on päältä kaunis, mutta todistaa heti ensiukeamallaan ettei kustannustoimittamisen pitäisi olla vältettävä muodollisuus pienillekään kustantamoille. Tekstistä olisi kunnan oikoluvulla saanut karsittua harmillisesti tökkiviä kirjoitusvirheitä, ja piirrosasukin olisi kohentunut, jos sarjakuvantekijä olisi saanut hieman lisää teknistä opastusta.

Peräti yhdeksänsäosaiseksi aiotun Absinthin ensimmäinen kirja on hengästyttävän täynnä käänteitä, paljon mielenkiintoisia ideoita, omia ja lainattuja, mutta ilmeisten esikuvien, Grant Morrisonin ja Warren Ellisin tasolle ei vielä ylltetä. Välinäytös-runoliite Inferno on jo liioittelua.

Idän mystiikan innoittama helsinkiläinen tyhjäntoimittaja Huck Finn matkaa Goalle repputuristina ja kohtaa kauniin joskin kiersilmäisen Nikin. Tapaamisen seurauksena Huck ryhtyy reissailemaan epämääräisten bisneksien merkeissä pitkän Intiaan, päätyen potentin Absintin avulla saamaan matkaseurakseen Milou-tyylinen kulkukoiran, joka sattuu vielä olemaan Rajiv Gandhin inkarnaatio, sekä



©Salmela - Ojares

hindujumala Ganeshan. Ja niin edelleen. Pistet rohkeudesta tekijöille, harvemmin on suomalaisessa sarjakuvassa nähty näin kansainvälistä meininkiä ja vielä pitkän seikkailutarinan puitteissa.

Toivotaan tarinalle jatkoa, mutta toteutuksen suhteen lisää harkintaa ja ennen muuta hiontaa. Karmalla surffaajienkin pitäisi osata välillä luovia matalammalla

tasolla, antaa lukijalle aikaa hengähtää ennen seuraavan aallon vyöryttämistä päälle. Hyviäkin oivalluksia voi aina hioa paremmiksi, ja käsikirjoitus kannattaa ennen viimeistelytyöhön ryhtymistä luotuttaa ihmisillä jotka eivät ole suoraan sidoksissa projektiin.

Vesa Kataisto

## Sinkkuelämää Suomessa

Jupu Tolonen  
Baarien Nainen  
SAMMAKKO

Milla Paloniemen En vaan osaa! -kokoelman jälkeen Sammakolta on ilmestynyt toinenkin sarjakuvablogialbumi. Johanna ”Jupu” Kallion (o.s. Tolonen) Baarien nainen on koottu jupu.vuodatus.net -blogissa vuosina 2006–2008 ilmestyneistä stripeistä. Joukossa on myös muutama aiemmin julkaisematon sarjakuva.

Rujon ilmeikkäästi piirretyt pallo-päähahmot perustuvat kaikki aitoihin henkilöihin ja tapahtumiin. Baarien naisen eli Jupun itsensä lisäksi albumissa esiintyy Jupun kavereita, sukulaisia, poikaystävä ja sekalainen joukko baarien

miehiä. Albumin hahmot ja tilanteet ovat baareissa edes joskus istuneille nuorille naisille tuttuja, kaikkein hulluimmista ”itsemurhaiskijöistä” alkaen.

Nimestä huolimatta baarissa istuskelu on vain yksi osa albumia. Huumoria syntyy myös muista arkipäivän tilanteista, kuten kummilapsen kanssa leikkimisestä tai työvoimatoimistossa asioimisesta.

Blogin lukijat ovat pitäneet eniten stripeistä, jotka kertovat erikoisista sukulaisista. Savvoo viäntävät tädit ja mummut kertovat rivoja juttuja ja ihmettelevät nyky maailman menoa: ”Ne ne on ihan hirveitä ne homot ja heterot ja mitä niitä nyt on”.

Stripit ovat aidosti hauskoja ja samaistuttavia. Parhaimmillaan ne saavat lukijansa purskahtamaan kunnan huononaaruun. 2000-luvun citysinkkuelämää

ihannoivasti esittäneiden televisiosarjojen ja chick lit -kirjojen jälkeen on virkistävä lukea Sex and the Cityä rehellisesti suomalaisittain.

Veikkaanpa, että Manhattanin baarien miesten iskuyrityksetkin ovat tosielämässä yhtä tökeröitä kuin Lahden juottoloiden kantapeikkojen. Ja oikeat Carriet viettävät sotkuisissa kodeissaan kalsaripäiviä vatsamakkaroitansa ihmetellen. Kukaan ei vain kykene esittämään sitä yhtä hauskaasti kuin Jupu.

Kuten kunnan chick lit -kirjallisuuteen kuuluukin, myös Baarien nainen päättyy onnellisesti. Baarien nainen kohtaa baarien miehen ja sinkkuelämästripit vaihtuvat parisuhteen auvoon. Toivottavasti Sammakko jatkaa Jupun julkaisemista, sillä seuraavassa albumissa lienee luvassa hääkellojen soittoa.

Reetta Laitinen



©Jupu Kallio



## Paavon piinapenkki

Jope Pitkänen

Paavo Ruotsalainen – viimeisimmät kiusaukset  
ZUM TEUFEL

Jope on Jope, vaikka voissa paistaisi. Viimeisin strippialbumi ei tarjoile oikeastaan mitään uutta, vaan samaa vanhaa. Vaikka viitekehys on uusi, on maailma tuttu aikaisemmista töistä. Paavo Ruotsalainen jr on savolainen körttisaarnaaja, joka muistuttaa kuitenkin enemmän keskivertosuomalaista kuin kuuluisaa nimikaimaansa.

Suurista odotuksista johtuen albumi oli pieni pettymys, mutta Paavo Ruotsalainen

on silti parasta Jopea aikoihin. Paavon dialogi vuoroin jumalan, vuoroin pirun kanssa toimii hyvin. Se antaa mahdollisuuden käsitellä luontevasti seksiä, viinaa ja pintajulkisuutta. Osansa saavat toki Guantamo ja Bryssel, mutta pääosin aiheet ovat tuttuja.

Jope onkin omimmillaan moraalipohdinnoissa. Yhteiskuntakritiikki tuntuu välillä hieman päälleliimatulta. Suhde uskontoon on läpi albumin enemmänkin kunnioittava kuin rienaava. Jope ei erehdy saarnaamaan tai olemaan ylimielinen, vaan tarinat tulevat kuin ”kansan” suusta.

Visuaalisesti albumi on selkeä ja näytävä. Yksittäisille stripeille on annettu tarpeeksi tilaa ja kuvien suuri koko tekee

piirroksille oikeutta. Kaiken kaikkiaan Paavo Ruotsalainen – viimeisimmät kiusaukset on vakuuttava taidonnäyte Jopen potentiaalista. Silti se jättää odottamaan sitä lopullista tajunnan räjäyttäjää.

Jopen merkitystä suomalaisen strippisarjakuvan kehitykseen ja nykytilaan ei sovi aliarvioida. Omalla tavallaan hän on vaikuttanut niin Viivi ja Wagneriin kuin Fingerporiin. Jope onnistui jo 1970-luvulla tekemään strippisarjakuvasta perisuomalaista. Jos Mämmilä on virallinen versio sanomalehtisarjakuvan Suomesta, on Jopen stripit se todellinen.

Kalle Hakkola



## Perhe on paskapäisin

Ave ja Vesa Koskela  
Hemmo, isän poika  
ZUM TEUFEL

Ari ja Vesa Koskelan Hemmo Paskiainen ilmaantui Paskasian sivuille 1980-luvulla. Se nousi nopeasti lehden kenties tunnetuimmaksi sarjaksi ja syystä. Tilausta suomalaiselle kreisihuumorisarjalle Don Martinin, Sergio Aragonésin ja Francisco Ibáñezin hengessä riitti.

Paskiaiset tekivät paluun 2007, joten on vain loogista, että alkupään jo loppuunmyytyt albumit julkaistaan uudelleen. Hemmo, isän poika aloittaa kronologisesti etenevän kova-kantisten kirjojen sarjan, joka kokoaa yhteen kaikki tarinat.

Vielä 20 vuotta ilmestymisensä jälkeenkin sarjan alku toimii hienosti. Aiheet ovat ikuisia: koulu, vanhemmat ja rajojen etsiminen.

Hemmon alku on aika selvästi teineille suunnattua sarjakuvaa. Se on rasistinen, väkivaltainen, räävitön ja

typerä, eli täydellinen 15-vuotiaalle. Juodaan itse keitettyä, tapellaan isän kanssa ja lopuksi räjäytetään puoli maapalloa. Kokonaisuus pysyy kuitenkin kasassa.

Toisaalta samaa tarinaa toistetaan kuin mantra. Monta tarinaa ei pysty lukemaan peräkkäin. Hemmo oli parhaimmillaan juuri lehden sivuilla, tarina kerrallaan.

Kuvalliselta anniltaan Hemmo on yllättävänkin laadukas ja monipuolinen. Koskelat eivät ole päästäneet itseään helpolla, vaan sivut on suunniteltu aina tarinan ehdoilla. Kerronta on monipuolista ja yllätyksellistä.

Myöhemmissä tarinoissa sivuille on ehdettu jo hieman vähän liikaakin tapahtumia. Hyvän painojäljen takia tarinat toimivat kuitenkin myös B5 koossa.

Myöhemmin sarjan pääosaan nousi Hemmon isä Armas Paskiainen, ja painotukset muuttuivat. Alkupään tarinat lienevät kuitenkin sitä klassisinta Paskiaista.

Kalle Hakkola



## Satiiri luo nahkansa uudestaan

Karstein Volle

Käsi sydämellä – 100 tosiasiaa maailmalta

ARKTINEN BANAANI

Elämme maailmassa, jossa ei ole järkeä. Tämä ei ole mitään uutta: maailmassa ei ole koskaan ollut järkeä. Mutta koskaan se ei ole ollut niin selvää kuin nyt.

Elämme 24 tuntia vuorokaudessa päivittyvässä uutisvirrassa, joka suolta mielipuolisia tosiseikkoja tauotta. Timo Soini on EU-parlamentissa. Lauri Tähkä on Suomen myydyimpiä muusikoita. Maksetut poliitikot kieläytyvät eroamasta.

Kaksi kertaa pahempaa on ”käyttäjälähtöinen sisältö”, leegio mielipuolia, jotka huutavat kilpaa omaa totuuttaan blogeissa ja keskustelupalstoilla. Elämme keskellä miljardien potilaiden avohoito-osastoa. Kuulennot olivat lavastettuja. Pahat ulkomaalaiset tuhoavat suomalaista kulttuuria. Työttömät ovat laiskoja.

Yhteiskuntakriittisen sarjakuva- tai pilapiirtäjän pitäisi ottaa kantaa maailman tapahtumiin, mutta 2000-luvulla näiden kriitikoiden työ on käymässä koko ajan vaikeammaksi. Miten tehdä hauskaa kommentaaria maailmasta, joka itsessään on vitsi?

Norjalaissyntyinen, suomessa pitkään vaikuttanut Karstein Volle on löytänyt

keinin paeta perinteisen pilakuvan ansasta: hän liittyy mielipuolien kuoroon. Muun muassa Dagbladetissa ja Hufvudstadsbladetissa ilmestynyt Tosiasioita maailmasta -strippi lainaa keinoja vanhoista infosarjakuvista, opaskirjoista ja uutisgraafikoista.

Stripeissä esitellään kajahtaneita ”faktoja”: maailmantalous on Eiffel-tornin alla asuva koira, valmishuonekalut ovat satanistien suunnittelemia, Isaac Newton keksi nukkumisen. Kaikki kerrottuna haudanvakavasti, kuin uutisankkuri raportoimassa räjähtävän Hindenburgin kannelta.

Volle etäännyttää satiirinsa äärimilleen ja ei esimerkiksi käytä lainkaan pilapiirroksissa usein läsnä olevaa persoonallista kertojanääntä. Tällä kertaa väline todella on viesti: häivyttämällä itsensä sarjakuvistaan Volle pystyy kommentoimaan paitsi ilmiöitä myös tapaa, jolla niistä meille kerrotaan.

Moderni maailma pakenee satiiria, mutta Volle on asettanut sille nokkelan ansan. Hän pelaa uuden mediakulttuurin säännöillä ja onnistuu tuomaan yhteiskunnallisen sarjakuvasatiirin 2000-luvulle.

Otto Sinisalo



©Karstein Volle

F O L L E 2005



UUSI!

Akateemisista kirjakaupoista ja zumteufel.fi

vain

4€

- Taskukirjojen historia alkuhämäristä nykypäivään!
- Taskarisensuroinnit paljastuvat!
- Esittelyssä esinäytösten tekijä vihastuttava Giuseppe Perego ja uusi piirtäjä-kirjoittaja -mestari Casty, sekä liuta muita Guido Martinasta Rune Meikleen!
- Haastattelussa Daan Jippes ja Freddy Milton
- Kotkan Barks, Gottfredson ja Taliaferro -näyttely

www.perunamaa.net/ankistit

## Pienlehteilijä! Omakustantaja!

Mainosta julkaisuasi  
ilmaiseksi Sarjainfossa!

Lehden taittoa helpottaaksesi käytä ilmoituksessasi vakioleveyttä, 54 mm ja 113 mm, eli yhden ja kahden palstan levyiset pikku-illmot ovat kätevimmit taittaa, korkeus miel. n. 85-130 mm. Lähetä mainoksesi joko päätoimittajan tai taittajan (timoro2@yahoo.com) osoitteeseen (ks. "apinalaatikko" s. 3). Painovalmiit ilmoitukset mieluiten tiff- muodossa, harmaasävy tai m/v. Väh. 300dpi.

Merkitse julkaisujen nimet sekä hinnat selkeästi näkyville ilmoitukseen, sekä tarkat tilausohjeet. Ilmoituksen lisäksi lähetä Sarjainfon toimitukseen yksi numero mainostettavaa lehteä tms. julkaisua. Sarjainfo tarvitsee myös ilmoittajan yhteystiedot, vähintään puhelinnumeron ja/tai sähköpostiosoitteen.

SARJAINFO





## Maailma murskaa idealistit

**Ilpo Koskela:**  
Paholaisen kuiskaus  
ARKTINEN BANAANI

Historia ei ole yksi tarina. Se on kuoristiritaitaisia ääniä, jotka kukin huutavat omaa totuuttaan. Historiallisen fiktion tekijä kohtaa nopeasti pulman: kenen kirkumiin faktoihin tarinansa sijoittaisi?

Ilpo Koskelan sarjakuvaramaanissa Paholaisen kuiskaus Koskela palaa Aleks Revel-hahmon pariin. Virolainen seikkailija

ja hämäämies päättyy tällä kertaa vuoden 1961 Kuubaan pelastamaan kotiaarestiin päätynyttä sikarintekijää.

Tarinassa Revel on jo tukevasti keskiikäinen jääri ja selvästikin lihaa ja verta. Sankarimme esimerkiksi kamppailee viidakosta saamaansa kuumetaudin kanssa. Vaikka neuvokas onkin, Paholaisen kuiskauksen Revel on uskottavan inhimillinen toimintasankari ja vanhan maailman reliikkina vallankumouksen jälkeisessä Kuubassa kaikkea muuta kuin elementissään.

Paholaisen kuiskaus on etevästi koostettu toimintaseikkailu, jossa on kii-

tettävästi käännteitä. Tarina on myös tietyllä tavalla viehättävän retro: Koskelan kerronnasta ei löydy postmodernia kikkailua.

Historia ja sen kuvittaminen on selvästi Koskelalle intohimo. Vaikka hänen hahmonsensa ovat välillä karikatyyrimäisiä, on hän panostanut miljöökuvauksen autenttisuuteen. Onpa albumissa mukana myös Koskelan kirjoittamia taustoittavia tekstejä sekä materiaalia hänen omilta Kuuban-matkoiltaan.

Historian subjektiivisuudesta Koskela selviää antamalla menneisyydelle lukuisia ääniä. Tarinassa pääsevät puhumaan Revelin kaltaiset ulkopuoliset, idealistinen nuori kuubalainen vallankumouksellinen, neuvostoliittolaiset sotilaat, Kuuban uuden hallinnon vastustajat ja peräti israelilaiset natsienmetsästäjätkin.

Koskelan viesti tuntuu olevan sangen kyyninen: historian pyörä murskaa lopulta yksilöt ja idealistit, joskin Reevelin kaltaiset pragmatistit selviävät pitämällä päänsä matalalla. Toisaalta historia on monta kertaa todistanut näkemyksen pitävän paikkansa.

Otto Sinisalo

## Kaukana kavala materialismi

**Ville Ranta**  
Eräänlaisia rukouksia  
HUUDA HUUDA

Nuori uskonnollinen mies on uusi nuori vihainen mies. 2000-luvun lopun nuori älykkö on todennäköisesti 1970-luvun lopun jumalankieltäjien kasvattama, ja lopulta ilmassa on isänmurhan merkkejä. Uusi intelligentiamme on palaamassa kirkon huomaan, joskin omalla persoonallisella tavallaan.

Ville Rannan sarjakuvapamfletti Eräänlaisia rukouksia kokoaa Oulun seurakunnan verkkosivuille tilaustyönä tehdyn sarjan sarjakuvamuotoisia pohdintoja omasta suhteestaan uskontoon ja uskonnosta laajemminkin. Rannalla ei ole varsinaista uskonnollista taustaa ja hän on eronnut kirkosta, mutta lopulta hänen itsetutkiskelunsa johtaa hänet jälleen kirkon jäseneksi.

Sarjakuvassa Ranta käy totuttuun tapaan dialogia sekä itsensä että todellisten ja kuvitteellisten henkilöiden kanssa uskosta. Ääneen pääsevät niin seurakunnan edustajat, Rannan ateistiveli kuin Apostoli Paavalikin.

Rannan impressionistinen piirrostekniikka toimii entistäkin paremmin Eräänlaisissa rukouksissa. Hän syleilee

värit osaksi tarinankerrontaa niin virtuosimaisesti, että puoliksi odotan Rannan seuraavan sarjakuvan olevan ainoastaan sarja puhuvia väriläikkä – ja silti täysin ymmärrettävä ja samastuttava.

Rantaa on vaikea olla vertaamatta toiseen viralliseen nuoreen älykkökapi-nalliseemme Antti Nyléniin, joka onnistui viime vuonna ihastuttamaan anteeskipyytelemättömillä esseillään Morrissey, kasvissyönnin ja katolilaisen kirkon ihannuudesta. Katolilaisuus edustaa Nylénille samaa kuin ortodoksisuus Rannalle: vaihtoehtoa modernille materialismille, joka ei näytä tunnustuvan minkäänlaisia arvoja. Samalla se tarjoaa ajattomalta tuntu-

pyhyden kokemuksen.

Kummallekaan vaihtoehdoks ei ole kelvannut kotoinen kämmenenlämmin luterilaisuus. Se lienee jälleen yksi todiste siitä, miten vähän kompromisseihinsa laimentunut luterilaisuus vetoaa 2000-luvun ihmisiin. Valmiissakin maailmassa ihminen etsii vielä jotain selittämätöntä, ja tuhansia vuosia vanha mystiikka voi sen nähtävästi tarjotakin – toisin kuin Rannankin sarjakuvissa esittämä jonkinlaiseksi palvelukeskukseksi muuttunut moderni seurakunta.

Otto Sinisalo

